

Кафедра внутрішньої медицини №2

Силабус із дисципліни «Внутрішня медицина» Індивідуальний профільний курс за вибором: «Хірургія» та «Акушерство і гінекологі» (ПК 3.2, 3.3)

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Медичний
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 222 Медицина, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2023-2024
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Внутрішня медицина ОК28 (ПК 3.2, 3.3) https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-vnutrishnoyi-medytsyny-2/
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Кафедра внутрішньої медицини №2 м. Львів вул. Ужгородська 1 kaf_internalmed_2@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Доц. Комариця О.Й., komar_or@ukr.net
Рік навчання	Шостий
Семестр	XI - XII
Тип дисципліни/модулю	Вибіркова (ВБ 3.2.2.1, ВБ 3.3.2.1)
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний email)	Радченко О.М., д.м.н., проф., internalmedicine@ukr.net Комариця О.Й., к.м.н., доц., komar_or@ukr.net Дзись Є.І., д.м.н., проф., Томашевська О.Я., д.м.н., проф., Філіпюк А.Л., к.м.н., доц., Гук-Лешневська З.О., к.м.н., доц., Сорокопуд О.О. к.м.н., доц., Жақун І.Б., к.м.н., доц., Семенген-Бодак Х.В., к.м.н.,
Erasmus так/ні	Так
Особа, відповідальна за силабус	Проф. Радченко О.М., internalmedicine@ukr.net Доц. Комариця О.Й., komar_or@ukr.net
Кількість кредитів ECTS	8
Кількість годин (лекції/практичні заняття/самостійна робота студентів)	0/120/120
Мова навчання	Українська
Інформація про консультації	За потребою
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази, бюро... (у разі потреби)	КНП 1-ша міська клінічна лікарня ім. Князя Лева, 79019, м. Львів, вул. Ужгородська, 1; тел. 260-14-90
2. Коротка анотація до курсу	
<p>Внутрішня медицина на 6 курсі охоплює вивчення основних етіологічних та патогенетичних факторів виникнення, клініку, діагностику та лікування хвороб органів травлення, дихальної, серцево-судинної та сечовидільних систем, крові, сполучної тканини. Закріплює основи клінічного обстеження пацієнта, основні симптоми та синдроми, методики оцінювання, методичні основи фізикального обстеження пацієнта та семіологічну оцінку результатів, клініко-діагностичну інтерпретацію показників лабораторно-інструментальних досліджень в нормі та при патології; вдосконалює вміння проводити диференційну діагностику за синдромним та нозологічним принципами; закріплює знання з основних принципів лікування, планування стратегії та тактики профілактики і визначення прогнозу.</p>	
3. Мета і цілі курсу	
<p>Мета вивчення внутрішньої медицини-6 курс встановлена на основі ОКХ та ОНП підготовки лікаря за фахом і є основою для побудови змісту навчальної дисципліни. Опис цілей сформульований через вміння у вигляді цільових завдань/дій. На підставі кінцевих цілей сформульовані конкретні цілі у вигляді певних умінь/дій, цільових завдань, що забезпечують досягнення кінцевої мети вивчення дисципліни.</p> <p>Після закінчення цього курсу студент має:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Визначати етіологічні та патогенетичні фактори найбільш поширених терапевтичних хвороб ✓ Аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених терапевтичних хвороб ✓ Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення основних програмних хвороб внутрішніх органів ✓ Проводити синдромну та нозологічну диференціальну діагностику, обґрунтовувати і формулювати 	

попередній діагноз основних програмних хвороб внутрішніх органів

- ✓ Визначити тактику ведення пацієнта з наданням рекомендацій щодо режиму, харчування, медикаментозного лікування, реабілітаційних заходів при основних програмних хворобах внутрішніх органів та їх ускладненнях
- ✓ Скласти план обстеження хворого та аналізувати отримані результати лабораторних та інструментальних обстежень при типовому перебігу основних програмних терапевтичних хворобах та їх ускладненнях
- ✓ Оцінювати прогноз життя та працездатності при основних програмних хворобах
- ✓ Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах у клініці внутрішніх хвороб
- ✓ Проводити первинну і вторинну профілактику основних програмних хвороб внутрішніх органів
- ✓ Проводити медичні маніпуляції згідно списку 5 ОКХ
- ✓ Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у терапії

1.3. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
9. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
10. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
12. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод в Україні.
14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності (ФК):

1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та їх оцінки
3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці.
5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.
6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.
7. Здатність до діагностування невідкладних станів.
8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.
9. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.
11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
12. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.
13. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
14. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Програмні результати навчання (ПРН):

1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Неси відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.
3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.
4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками,

використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання.

5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу, враховуючи вік пацієнта.
6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я.
7. Призначати та аналізувати додаткові методи обстеження, пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань.
8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.
9. Визначати характер та принципи лікування хворих із захворюваннями, враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вмійти обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
11. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.
12. Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.
13. Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
14. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини, тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.
15. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
16. Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
17. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.
18. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.
19. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.
20. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проєктів.
21. Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

4. Пререквізити курсу

Зазначена інформація щодо дисциплін, базових знань та результатів навчання, необхідних студенту (зарахованих) для успішного навчання та опанування компетентностями з даної дисципліни.

Базові дисципліни: нормальна та патологічна анатомія, нормальна та патологічна фізіологія, гістологія, біохімічна та органічна хімія, фармакологія, пропедевтика внутрішньої медицини, догляд за хворими, інфекційні хвороби, фізіотерапія, онкологія, загальна хірургія

1. Анатомія серця, судин та провідної системи; фізіологічні основи скорочення серця і його розслаблення; особливості коронарного кровообігу; електрофізіологічні властивості серця; регуляція серцевого ритму в нормі. Патогенетичні механізми розвитку серцево-судинних

захворювань. Механізми утворення серцевих тонів і шумів; механізми регуляції АТ. Основні клінічні симптоми і синдроми патології серцево-судинної системи. Методика клінічного обстеження хворого з даною патологією; сучасні лабораторні та інструментальні методи обстеження. Параметри нормальної ЕКГ, ознаки порушень ритму та провідності. Етіологія, патогенез, клініко-діагностичні критерії ішемічної хвороби серця, гіпертонічної хвороби та симптоматичних гіпертензій, міокардитів, перикардитів, кардіоміопатій. Основні групи препаратів, що застосовуються для лікування серцево-судинних хвороб: нітрати, β -аденоблокатори, інгібітори АПФ, блокатори ангіотензину II, антагоністи кальцію, діуретики, серцеві глікозиди, симпатоміметичні аміни, антиагреганти, антикоагулянти, тромболітичні засоби, ліпідознижуючі препарати, антибіотики – механізм їх дії, дози, побічні ефекти.

2. Анатомія та гістологія сполучної тканини, її роль та функції. Фізіологія запального та імунно-запального процесів, обміну білків у організмі. Анатомія та фізіологія суглоба, гістологічна будова та особливості живлення хряща. Методика обстеження суглобів, визначення об'єму активних та пасивних рухів у них. Сучасні інструментальні та лабораторні методи дослідження при ревматичних хворобах. Етіологія, патогенез, клініко-діагностичні критерії ревматичної гарячки, ревматоїдного артриту, подагри, деформуючого артозу, спондилоартриту, системного червоного вовчака, дерматомиозиту, вузликowego пери артеріїту. Основні групи препаратів, що застосовуються для лікування ревматичних захворювань: стероїдні та нестероїдні протизапальні препарати, цитостатики, антибіотики, хондропротектори – механізм їх дії, дози, побічні ефекти.

3. Анатомія та фізіологія нирок. Анатомо-фізіологічна характеристика нефрона. Функції нирок, їх роль у забезпеченні гомеостазу. Основні клінічні симптоми та синдроми при нефрологічній патології. Методика обстеження сечовидільної системи. Лабораторні обстеження функції нирок: інтерпретація загального аналізу сечі, аналізу сечі за Нечипоренком та Зимницьким; визначення клубочкової фільтрації та кліренсу креатиніну; норми біохімічних показників креатиніну, сечовини, електролітів та кислотно-лужного гомеостазу. Основні інструментальні методи обстеження нирок. Патологічні зміни при гострому і хронічному гломерулонефриті та пієлонефриті. Хронічна хвороба нирок. Патогенез розвитку ниркової недостатності. Основні групи препаратів, що застосовуються для лікування захворювань нирок: стероїдні та нестероїдні протизапальні препарати, цитостатики, антибіотики, дезагреганти, антикоагулянти, сорбенти – механізм їх дії, дози, побічні ефекти.

4. Анатомія та фізіологія стравоходу, шлунка, дванадцятипалої, тонкої та товстої кишок; гістологічна будова слизової шлунка, дванадцятипалої, тонкої та товстої кишок. Патоморфологічні зміни, характерні для гастритів і виразки шлунка. Особливості бактерії *Helicobacter pylori*. Гістологічні форми раку шлунка: аденокарцинома, плоскоклітинний рак та ступені їх диференціації (високий, середній, низький). Дисплазія і метаплазія епітелію; регіонарні лімфатичні вузли шлунка. Макро- і мікроскопічна будова печінки, функції печінки та методи їх оцінки; особливості кровопостачання печінки; патоморфологічні зміни у печінці при гепатиті і цирозі. Обмін білірубину. Будова жовчовивідних шляхів (внутрішньо- та позапечінкових жовчевих протоків, жовчевого міхура). Механізм секреції жовчі. Склад жовчі здорової людини. Будова та функція підшлункової залози. Копрологічне дослідження та його значення. Методика фізикального обстеження шлунково-кишкового тракту. Симптоми ураження стравоходу, шлунка, дванадцятипалої кишки, печінки і жовчного міхура, підшлункової залози, тонкої та товстої кишок. Методи обстеження хворих з патологією шлунково-кишкового тракту (лабораторні та інструментальні). Механізм дії основних препаратів, які використовуються для лікування хвороб органів травлення: антибактеріальні – амоксицилін, кларитроміцин, метронідазол, ампіцилін, доксициклін; препарати групи сульфасалазину; антисекреторні – блокатори протонної помпи і H_2 -гістамінових рецепторів; препарати групи вісмуту; холінолітики, холеретики і холекінетики; ферментні препарати – фестал, енізмтал, панзинорм, креон; антидіарейні препарати – фталазол, левоміцетин, лоперамід; препарати, які регулюють моторику – церукал, мотиліум, препульсид.

5. Анатомія та фізіологія легень; гістологічна будова слизової оболонки бронха, фізіологічний дренаж. Плевра та її функції. Патоморфологічні зміни, характерні для пневмоній. Особливості збудників пневмонії. Патоморфологічні стадії крупозної пневмонії. Синдроми ураження органів дихання (ущільнення, підвищеної пневматизації, наявності порожнини, плеврального випоту). Фізикальні, інструментальні, лабораторні методи обстеження дихальної системи; фізикальні методи виявлення емфіземи, бронхоспазму. Бактеріологічні, вірусологічні та серологічні методи визначення збудника хвороб органів дихання. Методи дослідження функції легень (спірографія, пневмотахометрія, пікфловметрія) та основні параметри; рестриктивні та обструктивні порушення. Інструментальні методи виявлення емфіземи, бронхоспазму. Діагностичне значення аналізу харкотиння для діагностики хвороб дихання. Фармакологічні особливості, дозування та механізми дії препаратів, які використовуються для лікування хвороб органів дихання: антибіотиків, протівірусних та протигрибкових засобів; відхаркувальних препаратів, бронхолітиків.

6. Обмін та функції заліза в організмі; нормальний еритропоез; фізикальні, інструментальні, лабораторні методи обстеження кровотворної системи; фармакологічні особливості препаратів заліза. Клінічний аналіз крові в нормі; обмін та функція в організмі фолієвої кислоти та вітаміну В₁₂. Сучасна теорія кровотворення; види гемоглобіну; можливі механізми руйнування еритроцитів в нормі і патології; обмін білірубину; методи обстеження хворих з гемолітичною анемією. Фактори, що пригнічують кровотворення; роль гранулоцитів у протиінфекційному захисті; тромбоцитарний гемостаз. Будова, функція та фізикальне обстеження селезінки. Сучасні уявлення про гемостаз, плазмові чинники зсідання крові, механізм утворення тромбoplastину, показники нормальної коагулограми, типи кровоточивості, механізм виникнення симптомів; методика обстеження суглобів. Тромбоцитогенез, тривалість життя кров'яних пластинок, місце їх загибелі; норма, функції, роль у гемостазі; дослідження, які необхідно проводити при патології тромбоцитів (визначення кількості кров'яних пластинок, часу кровотечі за Дюке та Айві, ретракції згустку крові, адгезивної та агрегаційної здатності, синдром джгута).

5. Програмні результати навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
Зн-1	Знати анатомію, фізіологію внутрішніх органів та систем, шкіри, сполучної тканини, крові	ПРН-1-5
Зн-2	Знати патоморфологію та патофізіологію усіх основних змін та уражень внутрішніх органів, шкіри, сполучної тканини, крові	ПРН-1-5
Зн-3	Знати біохімію основних метаболічних процесів, механізми дії основних фармацевтичних препаратів	ПРН-4,8
Зн-4	Знати характеристики збудників хвороб внутрішніх органів, основи епідеміології	ПРН-1-4
Зн-5	Знати методики визначення інтегральних показників здоров'я; фактори середовища; систему профілактичних заходів; соціально-економічні та біологічні детермінанти здоров'я, методи оцінки діяльності лікаря, та якості медичного обслуговування	ПРН-9-17
Ум-1	Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя, проводити фізикальне обстеження	ПРН-1

УМ-2	Оцінювати результати лабораторних та інструментальних досліджень	ПРН-2
УМ-3	Виконувати базові лікарські медичні маніпуляції	ПРН-7, 9
К-1	Виділяти провідні симптоми або синдроми. Встановлювати діагноз хвороби. Призначати необхідне обстеження. Здійснювати диференціальну діагностику. Встановлювати попередній та клінічний діагнози.	ПРН-3-5,7,10
К-2	Визначати режим, харчування, планувати стратегію та тактику профілактики.	ПРН-3-5
К-3	Визначати лікування, планувати його тривалість.	ПРН-6-8
К-4	Діагностувати невідкладні стани та визначати тактику надання екстреної медичної допомоги.	ПРН-7-9
К-5	Визначати показники здоров'я; фактори навколишнього середовища; профілактичні заходи; детермінанти здоров'я, ефективність діяльності лікаря та якість медичного обслуговування	ПРН-9-17
АВ-1	Організувати роботу медичного персоналу; формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів, взаємодіяти з колегами, організаціями та установами.	ПРН-17-21
АВ-2	Керуватися правами, свободами та обов'язками, підвищувати свій рівень. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології.	ПРН-17-21
АВ-3	Формувати цілі та структуру особистої діяльності. Дотримуватися здорового способу життя та самоконтролю.	ПРН-17-21

6. Формат і обсяг курсу

Формат курсу	Очний	
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп
лекції	0	
практичні	120	21
семінари	0	
самостійні	120	21

7. Тематика та зміст курсу

Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладачі
П-1	Принципи ведення хворих. Ведення пацієнта з артеріальною гіпертензією	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-2	Ведення пацієнтів з симптоматичними гіпертоніями	-<<	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-3	Ведення пацієнта з артеріальною гіпотензією та непритомністю	-<<	ПРН- 1–215	Згідно розкладу занять
П-4	Ведення пацієнта з порушенням серцевого ритму	-<<	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-5	Ведення пацієнта з порушенням провідності серця	-<<	ПРН- 1–215	Згідно розкладу занять
П-6	Ведення пацієнта з кардіалгією та болями у грудній клітці, стабільною стенокардією, з безбольовою ішемією міокарда та нестабільною стенокардією	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-7	Ведення пацієнта з інфарктом міокарду	-<<	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-8	Ведення хворого з кардіомегалією, серцевими шумами, з акроціанозом	-<<	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-9	Ведення хворого з серцевою недостатністю	-<<	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-10	Ведення пацієнта з артралгіями/міалгіями, суглобовим синдромом, артрозом	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-11	Ведення хворого з геморагічним васкулітом, з системними захворюваннями сполучної тканини	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-12	Ведення пацієнта з шлунковою диспепсією, дисфагією, печією, абдомінальним болем, з діарейним синдромом, закрепам	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-13	Ведення пацієнта з жовтяницею асцитом, портальною гіпертензією, печінковою енцефалопатією, гепатомегалією та гепатолієнальним синдромом	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять

П-14	Ведення пацієнта з бронхообструктивним синдромом та хронічним кашлем	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-15	Ведення хворого з інфільтративним затемненням в легенях, з негоспітальною та госпітальною пневмоніями, плевральним випотом, з тяжкою пневмонією, гострим респіраторним дистрес-синдромом, ковідом	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-16	Ведення пацієнта з кровохарканням та абсцесом легені, асфіксією, дихальною недостатністю	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-17	Ведення пацієнта з гарячкою невизначеного генезу	-«-	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-18	Ведення пацієнта з сечовим та нефротичним синдромами, з набряковим синдромом	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-19	Ведення хворого з гострою та хронічною нирковою і печінковою недостатностями	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять
П-20	Ведення пацієнта з анемією, допомога при тяжкій анемії	-«-	ПРН- 1–21	Згідно розкладу занять

Тематика самостійної та індивідуальної роботи

СРС-1	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка, написання самопідготовки, вирішення ситуаційних завдань та опрацювання практичних навичок	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 2, 3, 11	Згідно розкладу занять
СРС-2	Курація хворих з написанням історій хвороби	-«-	ПРН- 2, 3, 11	Згідно розкладу занять
СРС-3	Підготовка та доповідь на клінічних конференціях кафедри	-«-	ПРН- 2, 3, 11	Згідно розкладу занять
СРС-4	Підготовка та доповідь історії хвороби хворого на практичному занятті	-«-	ПРН- 2, 3, 11	Згідно розкладу занять
СРС-5	Підготовка та доповідь реферату/наукового повідомлення на практичному занятті	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3В	ПРН- 2, 3, 11	Згідно розкладу занять
СРС-6	Написання тез, статей за вибраним напрямком за участю наукового керівника	Зн 1-5, Ум 1-3, К 1-5, АВ 1-3	ПРН- 2, 3, 11	Згідно розкладу занять

Система організації знань

Необхідно представити систему організації занять, використання інтерактивних методів, навчальні технології, що використовуються для передачі та засвоєння знань, умінь і навичок.

Організація занять складається з програмно-інформаційного, навчально-методичного, контрольного, навчально-дослідницького, допоміжного блоків.

Програмно-інформаційний блок представлений на офіційному сайті університету.

Навчально-методичний блок включає теоретичні лекційні матеріали (Misa), які читались на 4 та 5 курсах вивчення цієї ж дисципліни. Методичні матеріали для студентів та викладачів оновлюються що 5 років та наявні не лише у друкованій формі, але й в електронній формі (Misa), в якій роздаються студентам для самостійної роботи вдома. Використовуються також програмний матеріал “Chest pain” та муляж тулуба людини з програмним забезпеченням. Навчально-практичні матеріали включають також навчальні DVD-фільми з фізикального обстеження хворого професора Яворського О.Г., та інші, залежно від тематики занять (з інвазивних методів дослідження та лікування в кардіології (ангіографія, стентування, шунтування)), атласи з клінічної діагностики, інструментальних методів обстеження.

Контрольний блок містить матеріали для проведення поточного контролю діяльності студентів (запитання, тестові завдання) (Misa), бази тестів «Крок-2».

Навчально-дослідницький блок містить тематику творчих завдань, рефератів, навчально-дослідних завдань, курсових кваліфікаційних робіт тощо. Постійно за розкладом проводяться студентські науково-практичні конференції для 6 курсу і потім зберігаються їх мультимедійні матеріали, які є прикладами та/або ілюстративним матеріалом для навчання, а студенти мають змогу безпосередньо приймати участь в сонографії серця та органів черевної порожнини.

Допоміжний блок наповнюється, відео-, аудіо-, мультимедійними матеріалами та електронними посібниками, матеріали яких можна опрацювати на зручних портативних пристроях (телефон, смартфон, нетбук, букрідер тощо). Для забезпечення самостійної роботи студентів їх пропонуються посилання на електронні ресурси, які можуть бути використанні.

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу. Проводиться на підставі тестової оцінки вихідного рівня знань, перевірки домашньої письмової самопідготовки до заняття, практичної роботи на занятті відповідно темі, плану та програмі (обстеження пацієнта, написання протоколу обстеження, вирішення ситуаційних задач, тести 2 рівня).

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Остаточна оцінка за поточну навчальну діяльність виставляється за 4-бальною національною шкалою.		
Код результату навчання	Код виду занять	Спосіб верифікації результатів навчання Критерії зарахування
наприклад: Зн-1-15, Ум-1-15, К-1-15, АВ-1-15	Л-1-16, П-1-20, СРС-1-15	<p><i>Поле визначає методи та технології оцінювання знань студентів, а саме — перелік усіх видів робіт, що зобов'язаний виконати студент на занятті та критерії їх оцінювання. Наприклад: тестовий контроль, звіт про виконану лабораторну роботу, демонстрація практичної навички, тощо. Кожен Метод оцінювання має бути описаний окремо.</i></p> <p>«Відмінно» («5») – Студент правильно відповів на 90-100% тестів формату А. Правильно, чітко, повно і логічно відповідає на питання поточної теми, включно з питаннями самостійної роботи. Наявна якісно виконана домашня самопідготовка. Тісно пов'язує теорію з практикою і правильно демонструє виконання практичних навичок. Вільно вирішує ситуаційні задачі підвищеної складності, вміє узагальнювати матеріал. Без помилок проводить фізикальне обстеження пацієнта, має необхідні комунікативні навички, використовує принципи медичної деонтології.</p> <p>«Добре» («4») – Студент правильно відповів на 70-89% тестів формату А. Правильно і по суті відповідає на питання поточної теми, включно з питаннями самостійної роботи. Наявна якісно виконана домашня самопідготовка. Демонструє виконання практичних навичок, правильно або з незначними помилками. Правильно вирішує легкі і середньої складності ситуаційні задачі. Володіє необхідними практичними навичками в обсязі, що перевищує мінімум. Без фатальних помилок проводить фізикальне обстеження пацієнта, має необхідні комунікативні навички, використовує принципи медичної деонтології.</p> <p>«Задовільно» («3») – Студент правильно відповів на 60-69% тестів формату А. Неповно, за допомогою додаткових питань, відповідає на питання поточної теми, включно з питаннями самостійної роботи, із суттєвими помилками виконана домашня самопідготовка. Не може самостійно побудувати чітку, логічну відповідь. Під час відповіді і демонстрації виконання практичних навичок робить суттєві помилки. Вирішує лише легкі ситуаційні задачі, володіє мінімумом необхідних практичних навичок. З помилками, які не загрожують життю пацієнта, проводить фізикальне обстеження пацієнта, має мінімум комунікативних навичок, використовує принципи медичної деонтології.</p> <p>«Незадовільно» («2») – Студент правильно відповів менше ніж на 60% тестів формату А. Не знає матеріалу поточної теми. Відсутня домашня самопідготовка або зроблена неякісно. Не може самостійно побудувати логічну відповідь на додаткові питання, не розуміє змісту матеріалу. Під час відповіді і демонстрації виконання практичних навичок робить значні грубі помилки. Проводить фізикальне обстеження пацієнта з фатальними для пацієнта наслідками, має недостатні комунікативні чи вербальні навички, недостатньо використовує принципи медичної деонтології.</p>
Підсумковий контроль		
Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру – 100 % за 200-бальною шкалою	
Шкали оцінювання	Традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS	
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні заняття і отримав не менше, ніж 120 балів за поточну успішність, максимум – 200 балів	
Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Залік	Зараховані усі теми. Оцінки з 4-бальної шкали конвертуються за 200-бальною шкалою відповідно до «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів»	Максимальна кількість балів - 200. Мінімальна кількість балів - 120
9. Політика курсу		
У викладанні та вивченні курсу Внутрішньої медицини-6 курс усі викладачі та студенти дотримуються політики академічної доброчесності, нетерпимості до порушень медичної та загально-людської деонтології та етики. Обстеження пацієнтів на клінічних базах кафедри відповідає засадам Гельсінської Декларації Всесвітньої Медичної Асоціації щодо етичних принципів проведення наукових медичних досліджень за участю людини (1964, 2004, 2013) та Наказам МОЗ України №690 (2009), №944 (2009) та №616 (2012).		
10. Література		
Основна:		
1. Основна:		
2. eMPendium – електронний компендіум «Внутрішні хвороби» у відкритому доступі [Електронний ресурс]. Режим		

доступу: <http://www.library.gov.ua/holovna/35-novyny-ta-podii/130-empendium-elektronnij-kompendium-vnutrishni-khvorobi-u-vidkritomu-dostupi-ukrajinskoyu-movoyu>

3. Davidson's Principles and Practice of Medicine 23rd Edition. Editors: Stuart Ralston, Ian Penman, Mark Strachan Richard Hobson. Elsevier. - 2018. – 1440 p.
4. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи нормативні показники, трактування змін /ред.. Мостовий Ю.М. Вінниця, 29 вид. 2023, 800 с.
5. РЕЄСТР медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги, уніфіковані протоколи <https://www.dec.gov.ua/mtd/home/>
6. Швед М.І. Основи внутрішньої медицини. Посібник для студентів IV-V курсів медичного факультету / М.І. Швед, Н.В. Пасечко. – К: Укрмедкнига, 2019. – 828 с.

Додаткова:

1. Радченко О.М., Королук О.Я. Комбінована антигіпертензивна терапія: підходи до вибору. Здоров'я України. 2020. №7(476). С. 16-17.; №9(478), С.14-16.
2. Радченко О.М. Вибір гепатопротектора для лікування уражень печінки. Здоров'я України. 2020. №1(470). С.14-15.
3. Радченко О.М. COVID-19 і хронічне обструктивне захворювання легень: точки дотику та зони ризику. Здоров'я України. 2020. № 8(477). С. 16-17.
4. Радченко О.М. Атипові пневмонії – виклик сучасності. Здоров'я України. 2020. №9. С. 28-29.
5. Радченко О.М. Гепатопротектори в лікуванні хвороб травної системи. Здоров'я України. – 2020. - №10(479). – С. 38-39
6. Вплив ожиріння на перебіг хвороб серцево-судинної, дихальної, травної та видільної систем // Монографія. Ред.: Радченко О., Філіпчук А. Львів, 2016. 324 с.
7. Беш Л.В., Ласиця Т.С., Беш О.М. Бронхіальна астма в практиці сімейного лікаря: сучасні стандарти базисної фармакотерапії// Алергія у дитини. 2018. № 21-22. С. 8-10.
8. Макаренко Т.М., Радченко О.М. Співвідношення біохімічних показників крові у медичній практиці: клініко-діагностичне значення. Практикуючий лікар. 2017. №2:49-53.
9. Радченко О.М., Стрільчук Л.М. Роль серомукоїдів у патогенезі внутрішньої патології та діагностичне значення їх визначення// Практикуючий лікар. 2017. Т.6. №2. С.45-48.
10. Філіпчук А. Л., Зенін В. В. Анемічний синдром у пацієнтів із хронічною серцевою недостатністю//Український журнал медицини, біології та спорту. 2018.Т.3(4):133-136.
11. Королук О.Я., Радченко О.М. Роль ренін-ангіотензин-альдостеронової системи в регуляції артеріального тиску: огляд літератури// Здоров'я України 2018. №20. С. 12-13; №21. – С. 24-25. продовження у № 21 (442) – с. 24-25
12. Радченко О.М. Профілактика уражень печінки в практиці сімейного лікаря. Здоров'я України. 2019. №4. С.66-68.
13. Радченко О.М. Стратегія і тактика профілактики уражень печінки//Гепатологія. 2019. №1(43). С.65-74.
14. Жарінов О.Й. Основи електрокардіографії (третє видання, перероблене і доповнене) / О.Й. Жарінов, В.О. Куць. – Львів. : МС, 2017. – 240 с.
15. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування / Всеукр. асоц. кардіологів; За ред. В. М. Коваленка [та ін.]. – 3-те вид., переробл. і допов. – Київ : Моріон, 2018. – 223 с. : іл, табл.

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

1. Робоча навчальна програма дисципліни.
2. Плани практичних занять та самостійної роботи студентів.
3. Методичні розробки для викладачів та студентів, для самостійної роботи студентів.
4. Тестові та контрольні завдання до практичних занять, ситуаційні задачі.
5. Муляжі, манекени.
6. Мультимедійне устаткування, презентації для навчання.
7. Для відпрацювання практичних навичок використовуються навчальний імітаційний центр та високотехнологічні симуляційні класи.

Додаткова інформація

Вся інша інформація, важлива для студента, яка не включена до стандартного опису, наприклад, контактні дані відповідального за освітній процес на кафедрі, інформацію про науковий гурток кафедри, інформацію про маршрути заняття, інформація про необхідність оснастити себе власним забезпеченням з охорони праці; інформація про місце проведення занять, посилання на сторінки веб-сайту / кафедри, тощо

Сайт: <https://new.meduniv.lviv.ua/kafedry/kafedra-vnutrishnoyi-medycyny-2/>

Пошта: kaf_internalmed_2@meduniv.lviv.ua

Телефон кафедри - 0322601490

Науковий гурток: проф. Дзись Є.І. yevhendzis@gmail.com

Укладач силабуса - Радченко О.М., д.м.н., проф.